

Τετάρτη 24 Απριλίου 2013

Ξένη Σκαρτσή

Γεννήθηκε το 1963 στην Πάτρα και ζει στην Αθήνα. Σπούδασε φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, από όπου πήρε και το διδακτορικό της (πάνω στο έργο του Απ. Μελαχρινού). Δίδαξε στη Μέση εκπαίδευση, στο Πανεπιστήμιο Πατρών (με συμβάσεις) και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στο οποίο τις εκδόσεις είχε κεντρικό οργανωτικό ρόλο. Έχει εκδώσει τρεις ποιητικές συλλογές, πέντε βιβλία μεταφράσεων, έχει δημοσιεύσει σε διάφορα λογοτεχνικά και επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων άρθρα, μελέτες (για το δημοτικό τραγούδι, το παραμύθι, τη σχέση αρχαίας και νεοελληνικής ποίησης, το Ν. Εγγονόπουλο, το Ν. Κάλα, τον Αν. Δρίβα, τον Τ. Λειβαδίτη, το Μ. Σαχτούρη, το Δ.Π. Παπαδίτσα, τον Ε.Χ. Γονατά κ.ά.) και μεταφράσεις, έχει επιμεληθεί την έκδοση Πρακτικών του Συμποσίου Ποίησης και έχει οργανώσει ποιητικά αφιερώματα. Σήμερα εργάζεται στο 2ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθηνών και είναι μέλος της ΟΕ του Συμποσίου Ποίησης και της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού «Μανδραγόρας».

Το χαϊκού, η γνωστότερη μορφή ασιατικής ποίησης, γεννήθηκε στην Ιαπωνία το 16ο αιώνα. Χαρακτηριστικό για την πυκνότητα και την υπαινικτικότητά του, βασίζεται αποκλειστικά στην εικόνα για να παρουσιάσει, σε μια τρίστιχη φόρμα 17 συλλαβών (5-7-5), ένα τρόπο θέασης του κόσμου. Με τον κυριότερο εκπρόσωπό του, τον Ματσούο Μπασό (1644-1694), γίνεται η βασική ποιητική έκφραση του Ζεν, της κυρίαρχης πνευματικής στάσης της Ασίας. Η σύνδεσή του με την εξέλιξη της μοντέρνας ποίησης στη Δύση, μέσω του Ιμαζισμού κυρίως και των Μπητ ποιητών, του έδωσε παγκόσμια απήχηση ως τις μέρες μας.

ΧΑΪΚΟΥ – ΜΑΤΣΟΥΟ ΜΠΑΣΟ

Ματσούο Μπασό

Αρχαία λιμούλα,
πηδάει ένας βάτραχος μέσα
–ήχος νερού.

Ίσα στην αιχμή
του βέλους του ψαρά
η κραυγή του άγριου κούκου.

Φύλλα πατάτας στο τεφρό έδαφος
–πατώντας στα δάχτυλα
περίμενα το φεγγάρι.

Άνοιξη:
λόφος δίχως όνομα
τυλιγμένος στην πρωινή ομίχλη.

Μες στη βροχή
που πάει και στ' άνθη της κερασιάς
ιερείς περπατούν με ψηλά τσόκαρα.

Βαθύ το χιόνι, μας ας πάω
μέχρι να σκοντάψω, να πέσω
κοιτάζοντας το άσπρο τοπίο.

Κομπαγιάσι Ίσσα

Α, ο φθινοπωρινός άνεμος
και το παιδί, που ταίριαζαν
παλιά, πολύ παλιά!

Αρακίντα Μοριτάκε

Ένα πεσμένο λουλούδι
πάει στο κλαδί του πάλι
–ω, πεταλούδα!

(Μετάφραση από τα αγγλικά Σ.Λ. Σκαρτσής, Χαϊκού και Σένριου. Γιαπωνέζικα Τρίστιχα, Σειρά «Τα Κείμενα των Λαών», εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 21998)